

Eksamen

23.05.2017

MED2001

Mediekommunikasjon

Programområde: Media og kommunikasjon

Nynorsk

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timar.
Hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, bortsett frå Internett og andre verktøy som kan brukast til kommunikasjon.
Bruk av kjelder	<p>Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal du alltid føre dei opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei.</p> <p>Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrift eller sitat frå Internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.</p>
Vedlegg	<p>Vedlegg 1: Artikkel frå Vårt Land, 11.11.2016 Vedlegg 2: Framside Dagbladet Vedlegg 3: Framside Dagsavisen Vedlegg 4: Vurderingskriterium</p>
Informasjon om vurderinga	<p>Sensor vurderer i kva grad oppgåvesvaret viser at kandidaten har nådd kompetansemåla i læreplanen, og korleis kandidaten bruker og reflekterer over faglege kunnskapar og dugleikar.</p> <p>Det blir lagt vekt på at du kan bruke faguttrykk og eksempel for å reflektere rundt journalistikkens rolle i samfunnet, med særleg vekt på ytringsfridom, etikk og samfunnsansvar. Vidare blir det lagt vekt på at du kan planleggje eit journalistisk produkt med fokus på arbeidsmetodar, kjeldebruk og val av verkemiddel.</p> <p>Sjå dei vedlagde vurderingskriteria.</p>
Andre opplysningar	Du skal svare på alle oppgåvene.

Oppgåve 1 – Kommunikasjon

Les artikkelen i Vårt Land om dekninga av den amerikanske valkampen i norske medium. Gi ein kort analyse av teksten. Inkluder omgrep som kommunikasjon, avsendar, bodskap, mottakar, målgruppe, støy, denotasjon og konnotasjon.

Oppgåve 2 – Journalistikk – kjenneteikn og samfunnsrolle

- a) Kva kjenneteiknar journalistisk arbeidsmetode?
- b) Kva innverknad har journalistikken som den fjerde statsmakt?
- c) Kvifor er ei fri presse viktig?
- d) Korleis kan pressa påverke samfunnet rundt oss? Bruk eksempel frå artikkelen (vedlegg 1).
- e) Gjer ein kort biletanalyse og samanlikn dei to framsidene av Dagbladet og Dagsavisen dagen etter det amerikanske presidentvalet 2016 (vedlegg 2 og 3). Bruk omgrep som denotasjon og konnotasjon, og gjer greie for bruken av verkemiddel.

Oppgåve 3 – Journalistisk arbeid

Du er journalist og skal lage ei sak om ungdom og politisk engasjement.

- a) Vel ein publikasjon – TV, radio, avis, magasin – digital eller trykt. Korleis ville du ha vinkla saka? Gi ei kort skisse av korleis du ville bygd opp saka. Kven er målgruppa di, og kvifor?
- b) Gjer greie for og grunngi kva for kjelder du ville brukt. Inkluder omgrep som einkjelde- og fleirkjeldejournalistikk, munnlege og skriftlege kjelder, førstehands- og andrehandskjelder og kjeldekritikk.

Bokmål

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timer.
Hjelpemidler	Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon.
Bruk av kilder	<p>Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal disse alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.</p> <p>Du skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annen litteratur. Hvis du bruker utskrift eller sitat fra Internett, skal du oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.</p>
Vedlegg	<p>Vedlegg 1: Artikkel fra Vårt Land, 11.11.2016 Vedlegg 2: Forside Dagbladet Vedlegg 3: Forside Dagsavisen Vedlegg 4: Vurderingskriterier</p>
Informasjon om vurderingen	<p>Sensor vurderer i hvilken grad besvarelsen viser at kandidaten har nådd kompetansemålene i læreplanen, og hvordan kandidaten anvender og reflekterer over faglige kunnskaper og ferdigheter.</p> <p>Det legges vekt på at du kan bruke faguttrykk og eksempler for å reflektere rundt journalistikkens rolle i samfunnet, med særlig vekt på ytringsfrihet, etikk og samfunnsansvar.</p> <p>Videre legges det vekt på at du kan planlegge et journalistisk produkt med fokus på arbeidsmetoder, kildebruk og valg av virkemidler.</p> <p>Se vurderingskriteriene.</p>
Andre opplysninger	Alle oppgavene skal besvares.

Oppgave 1 – Kommunikasjon

Les artikkelen i Vårt Land om norske mediers dekning av den amerikanske valgkampen. Gi en kort analyse av teksten. Inkluder begreper som kommunikasjon, avsender, budskap, mottaker, målgruppe, støy, denotasjon og konnotasjon.

Oppgave 2 – Journalistikk – kjennetegn og samfunnsrolle

- a) Hva kjennetegner journalistisk arbeidsmetode?
- b) Hvilken betydning har journalistikken som den fjerde statsmakt?
- c) Hvorfor er en fri presse viktig?
- d) Hvordan kan pressen påvirke samfunnet rundt oss? Bruk eksempler fra artikkelen (vedlegg 1).
- e) Gjør en kort bildeanalyse og sammenlign de to forsiden på Dagbladet og Dagsavisen dagen etter det amerikanske presidentvalget 2016 (vedlegg 2 og 3). Bruk begreper som denotasjon og konnotasjon, og gjør greie for bruken av virkemidler.

Oppgave 3 – Journalistisk arbeid

Du er journalist og skal lage en sak om ungdom og politisk engasjement.

- c) Velg en publikasjon – TV, radio, avis, magasin – digital eller trykket. Hvordan ville du ha vinklet saken? Gi en kort skisse av hvordan du ville bygget opp saken. Hvem er målgruppen din, og hvorfor?
- d) Gjør rede for og begrunn hvilke kilder du ville brukt. Inkluder begreper som enkilde- og flerkildejournalistikk, muntlige og skriftlige kilder, førstehånds- og annenhåndskilder og kildekritikk.

Frykt dominerer norske mediers dekning av Trump-seieren

På torsdagens forsider fortalte norske aviser hvor redde de er for Donald Trump. Nå trenger vi analyser, ikke mediernes selvopptatte skrekkvinklinger, sier medieforsker.

«Vi er redde nå. Det har vi all grunn til når verden går av hengslene,» skrev Aftenposten på sin forside i går. De var ikke den eneste avisen som valgte å vinkle sin dekning av det amerikanske presidentvalget på frykten for hvilke konsekvenser det vil få at Donald Trump blir verdens mektigste mann.

«Velkommen til marerittet,» skrev Stavanger Aftenblad på nett da valgresultatet var klart. «Har vi noe å frykte?» spurte VG på sin forside, mens Vårt Land spurte «Skal vi være redde nå?».

Selvopptatt

– Nå trenger vi en analytisk tilnærming, ikke en skrekkreaksjon, sier Kjersti Thorbjørnsrud.

Hun er medieforsker ved Institutt for samfunnsforskning, og er blant annet en av forskerne bak prosjektet Status for ytringsfriheten i Norge. Thorbjørnsrud tror ikke norske journalister er alene om å være sjokkerte over at Donald Trump vant valget, men mener det ikke er særlig interessant akkurat nå.

– Slike vinklinger blir litt selvopptatt, sier Thorbjørnsrud.

Hun mener vi nå har bruk for analyse og kunnskap om Trumps politikk, og minner om at norske medier har en spesiell rolle som formidlere. Nå er det spesielt viktig at de viser seg oppgaven verdig.

– Vi forventer at pressen tilbyr noe mer enn det veldig kjappe og følelsesladde. Oppgaven deres er å prøve å få fram ulike stemmer, og ikke bare speile det vi alle har sett i sosiale medier den siste tiden, sier Thorbjørnsrud.

– Norske mediers dekning av valgkampen kan ikke sies å ha vært upartisk. Er det greit?

– Mediene bør være upartiske i form av at alle kandidater skal få de samme kravene til dokumentasjon og presisjon. Det tror jeg ikke journalistene alltid lever opp til. Men pressen baserer seg på grunnleggende verdier. Når en møter kandidater som bryter med disse verdiene, er det naturlig å markere avstand. Men alle har krav på den samme redeligheten: Også de man har en tendens til å like, må dekkes kritisk.

Mangler motstemmer

– Kanskje vi skal ha litt is magen til vi ser hva Trump egentlig gjør, sier Tor Bang, førsteamanuensis ved Institutt for kommunikasjon og kultur på BI.

Alle politiske kandidater som vil trekke velgere, legger seg litt lenger ut enn det de egentlig står for, ifølge Bang. Når de får makt, må de søke kompromisser. Bang tror derfor Trumps møte med virkeligheten vil virke disiplinerende.

– Bildet mediene skaper, blir skarpere enn virkeligheten. Vi tror alt er verre enn det egentlig er, fordi alle sier det. I Norge har det ikke vært noen motstemmer å snakke om, og derfor er det ikke rart at inntrykket nå er at det går åt skogen, sier Bang.

- Hva gjør en slik fryktfokusert dekning med leserne?
- Generell forskning viser at folk som lever i en medieverden der de i stor grad baserer seg på ett nyhetsmedium, kan bli redde fordi de ikke har noe å måle inntrykkene mot. Men de fleste i dag forholder seg jo til flere kilder. Likevel kan nok en del bli skremt, spesielt de som ikke er flinke til å tenke kritisk eller analytisk.
- Skulle en ikke tro at journalister gjorde det?
- Har ikke journalistene gått litt i flokk, da? Jeg blir ikke overbevist av hvor dypt de har analysert valgkampen, sier Bang.

Barn er redde

I USA har det vært mye snakk om at folk ikke tror mediene forholder seg uavhengig til kildene sine. Kjersti Thorbjørnsrud sier det finnes norske undersøkelser som forteller det samme om nordmenn.

– De viser at mange tror journalistens eget ståsted påvirker det de skriver om, sier Thorbjørnsrud.

Hun tror mange kan bli oppgitt av de fryktoorienterte vinklingene, i tillegg til at barn og unge blir redde.

– Jeg syns ikke mediene skal slutte å være kritiske for å unngå at folk bli skremt. Men de må fortelle med kunnskap, saklighet og nøkternhet, og grave etter den kunnskapen som er der ute, sier Thorbjørnsrud.

Tor Bang forstår frykten for at Trump skal rive opp inngåtte avtaler, som Parisavtalen og USAs forhold til NATO.

– Vi har grunn til å være urolige, for dette er en ganske dramatisk endring. Men valget er ikke engang 48 timer gammelt og disse analysene kommer før vi har sett noen praktisk utøvelse av politikken, sier Bang.

– Verden er heldigvis ikke så gal at Donald Trump kan fyre av ei atombombe fordi han kjeder seg på jobb en dag.

Vedlegg 2

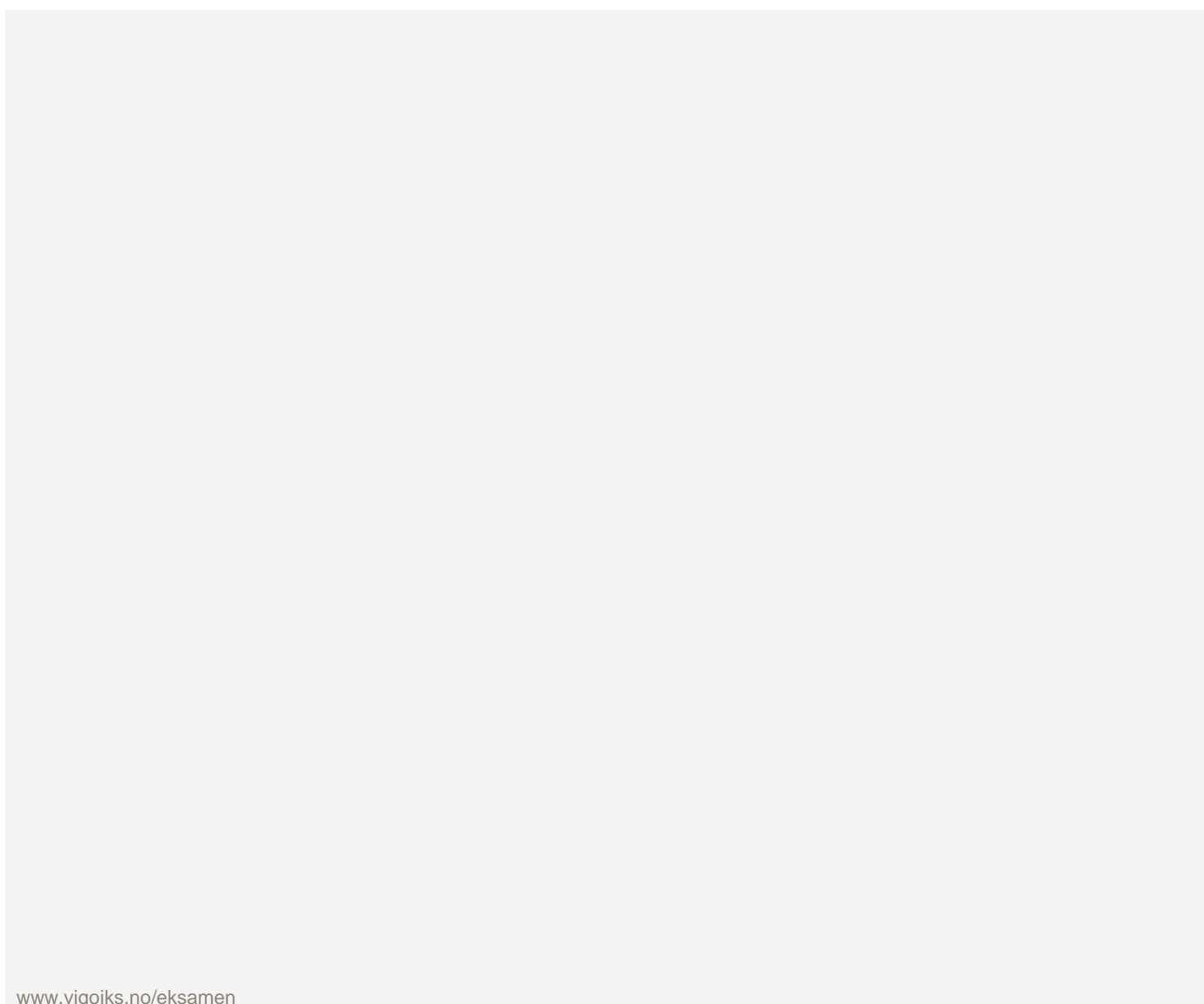
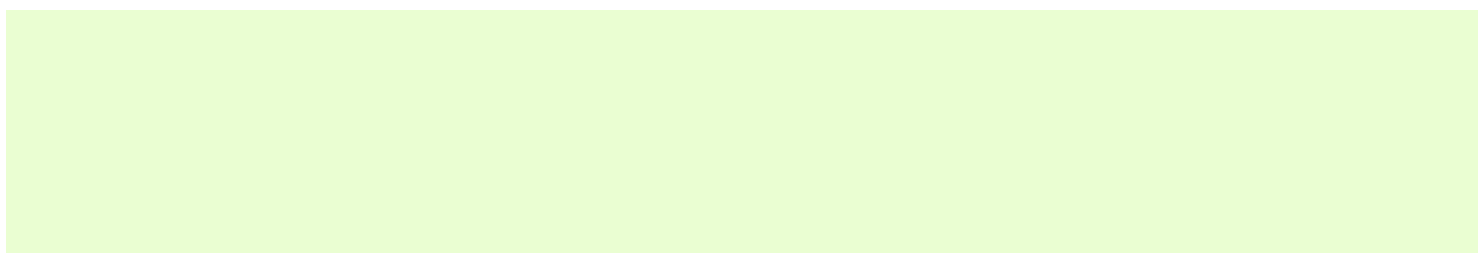

Vedlegg 3

Vedlegg 4

Kompetansemål	Fremragende kompetanse Karakteren 5 og 6	God kompetanse Karakteren 3 og 4	Lav kompetanse Karakteren 2
Bruke ulike kommunikasjonsmodeller for å analysere egne og andres medieprodukter	Analysere og reflektere over vedlagte artikkel med god bruk av faguttrykk	Analysere vedlagte artikkel med bruk av faguttrykk	Sier noe om vedlagte artikkel og prøver å bruke noen faguttrykk
Forklare grunnleggende prinsipper for ytringsfrihet og etikk, og ta hensyn til dem i eget arbeid	Gjør svært godt rede for prinsipper for ytringsfrihet og etikk og analyserer vedlagte artikkel i lys av dette	Gjør rede for prinsippene for ytringsfrihet og etikk og bruker eksempler fra vedlagte artikkel	Har noe kjennskap til grunnleggende prinsipper for ytringsfrihet og etikk. Bruker i noen grad eksempler fra artikkelen
Drøfte mediepåvirkning og medievaner i forhold til individ og samfunn	Analysere og reflektere svært godt over avisforsidene; bruker faguttrykk og viser svært god forståelse for bruken av virkemidler og effekten av dem	Analysere og reflektere godt over avisforsidene; bruker faguttrykk og viser god forståelse for bruken av virkemidler og effekten av dem	Analysere og reflektere noe over avisforsidene; bruker noen faguttrykk og viser kjennskap til noen virkemidler
Bruke yrkesfaglige arbeidsmetoder innen journalistikk, informasjon og reklame, tilpasset målgruppe og medium i egne produksjoner	Viser inngående kjennskap til og kan bruke yrkesfaglige metoder innen journalistikken; begrunner og reflekterer over valg i eget arbeid	Viser kjennskap til og kan bruke yrkesfaglige metoder innen journalistikken; begrunner i noe grad valg i eget arbeid	Kjenner til og kan bruke noen yrkesfaglige metoder innen journalistikken
Analysere bruk av kilder innen ulike medier og i egne produkter, og selv utøve kildekritikk	Analysere og vurderer bruk av kilder i eget medieprodukt	Gjør rede for valg av kilder i eget medieprodukt og viser kjennskap til kildekritikk	Velger kilder i eget medieprodukt og viser noe kjennskap til kildekritikk
Karakteren 1 uttrykker at besvarelsen viser lavere måloppnåelse enn det som er beskrevet ovenfor.			

www.vigoiks.no/eksamen